

FINANTSINSPEKTSIOON

Audiitorkogu
Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja
Fondivalitsejad
Investeeringisühingud
Krediidiasutused
Kindlustusandjad
Kindlustusmaaklerid
Reguleeritud väärtpaberiturule kauplemiseks võetud väärtpaberite emitendid
Reguleeritud väärtpaberituru korraldaja

Meie: 26.09.2003 nr F

Riikliku finantsjärelevalve teatud subjektide audiitorite rotatsioon

Finantsinspeksiooni juhatuse 24.09.2003 otsusega nr. 39-4 kehtestati soovituslik juhend "Riikliku finantsjärelevalve teatud subjektide audiitorite rotatsioon." Alljärgnevalt selgitame lühidalt seisukohti, millest Finantsinspeksioon juhendi väljatöötamisel on lähtunud.

A. Audiitori sõltumatus.

Finantsinspeksioonile, investorile ja kreditorile on oluline audiitori tegevuse sõltumatus ja läbipaistvus, kuna audiitor täidab ühiskonnale suunatud funktsiooni andes "usalduspitseri" ettevõtja finantsaruannetele. Eriti oluline on see finantsjärelevalve subjektide, sealhulgas reguleeritud väärtpaberiturule kauplemiseks võetud väärtpaberite emitentide puhul. Usk audiitori sõltumatusse aitab suurendada auditeeritava finantsaruannete usaldusväarsust.

Audiitorite rotatsiooni nõue on ainult üks element õiguslike vahenditega audiitorite sõltumatuse tagamisel. Finantsinspeksioon on seisukohal, et lähtudes rahvusvaheliselt tunnustatud dokumentides kajastatust tuleb audiitoritegevuse seadusega põhjalikumalt, detailsemalt reguleerida vähemalt finantssektorit auditeerivate audiitorite sõltumatuse küsimus, kajastades muuhulgas:

- ohud ja riskid audiitori sõltumatusele (huvide konflikt, enesekontroll, esindus, usaldus, mõjutus)
- sõltumatuse garantiid (auditeeritavate aspektid, kvaliteedinõuded, üldised garantiid);
- sõltumatust mõjutavad erijuhud:
 - finantshuvid;
 - ärisidemed;
 - auditeeritava juures töötamine ja auditeeritava asumine tööle audiitori juurde;
 - auditeeritava juht- ja järelevalveorganismis osalemine;
 - perekondlikud ja muud isiklikud suhted;
 - mitte-auditeerimisalaste teenuste osutamine
 - tasu auditi ja mitte-auditeerimisalaste teenuste eest;
 - kohtueelne- ja kohtumenetlus;
 - auditeeritava kauaaegsed audiitorid.

Vastasel korral võivad audiitori sõltumatuse tagamise vahendid, millest Finantsinspektsiooni soovituslik juhend moodustab vaid ühe väikese osa, osutada ebapiisavaks.

B. Juhendi vajalikkus.

Eesti finantssektorit reguleerivad õigusaktid kajastavad audiitorite tegevust erineva põhjalikkusega. Seetõttu on finantssektori eri lõigud audiitori sõltumatuse osas erinevalt arenenud. Soovitusliku juhendi eesmärgiks on luua ühtsed minimaalsed nõuded audiitorite rotatsioonile, kuid samas võimalikult vähe regulatiivselt sekkuda audiitorite vaba konkurentsi.

Juhend on sisult lakooniline, kuid esimene pikem samm audiitorite sõltumatuse tagamisel. Soovitusliku juhendi selgrooks on punkt 3.1, mille mõtte kohaselt

kui täitevaudiitor on subjekti auditeerinud viis majandusaastat järjest peab audiitorühing nimetama uue täitevaudiitori.

Antud soovituslikku juhendit tuleb käsitleda dünaamilise dokumendina. Audiitorite sõltumatuse reguleerimine areneb kiiresti ka teistes riikides. Seetõttu ning Eesti praktika arenedes ei saa välistada õigusnormide ja soovitusliku juhendi jätkuvat täienemist.

Juhend jõustub käesoleva aasta 1. novembrist ja ei ole rakendatav tagasiulatuvalt. See tähendab, et 2003. aasta aruannete auditeerimist loetakse esimesel majandusaastal auditeerimiseks soovitusliku juhendi mõttes.

Lugupidamisega,

Andres Trink
Juhatuse esimees

Kilvar Kessler
Juhatuse liige

